

Sygn. akt II UK 312/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z wniosku R. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W. Wydział
Realizacji Umów Międzynarodowych
o wartość kapitału początkowego i wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 listopada 2020 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 stycznia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 18 stycznia 2019 r., wydanym na skutek apelacji wniesionej przez ubezpieczonego R. B. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 24 lutego 2017 r., zmienił ten wyrok oraz poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w W. – Wydziału Realizacji Umów Międzynarodowych z dnia: 11 września 2014 r., 29 kwietnia 2015 r. i 4 maja 2015 r., przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego za 1972 r. wynagrodzenie w wysokości 48.800 zł i za 1977 r. wynagrodzenie w wysokości 94.430 zł, a do obliczenia emerytury wartość kapitału początkowego, którego podstawa wymiaru powinna uwzględniać wyżej ustalone kwoty wynagrodzenia za lata 1972 i 1977 oraz oddalił apelację w pozostałym

zakresie i rozstrzygnął o kosztach postępowania w sprawie. Ubezpieczony R.B. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 18 stycznia 2018 r., zaskarżając ten wyrok w części oddalającej apelację i zarzucając mu w tym zakresie naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 385 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c., a także naruszenie prawa materialnego, to jest: art. 15 w związku z art. 11 i art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 67 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność tego środka zaskarżenia, podnosząc, że wydanie zaskarżonego wyroku nastąpiło z rażącym naruszeniem: (-) art. 473 k.p.c., przez zastosowanie nieznajdujących podstaw prawnych ograniczeń dowodowych w postępowaniu sądowym przy dokonywaniu kontroli decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, co doprowadziło do odmowy ustalenia wysokości otrzymywanego przez skarżącego wynagrodzenia na podstawie przedstawionego przez niego materiału dowodowego, co miało istotny wpływ na wynik sprawy; (-) art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c., przez pominięcie dowodów uznanych za miarodajne i dające podstawę do przyjęcia wynagrodzenia w latach 1972 i 1977 oraz niezastosowanie ich dla pozostałego okresu zatrudnienia skarżącego w Miejskim Przedsiębiorstwie Geodezyjnym w Ł., to jest lat 1971 i 1973-1976, mimo uznania za błędne ustalenia Sądu pierwszej instancji i rozstrzygnięcie z pominięciem przedstawionych dowodów także w odniesieniu do dokumentów współpracowników i opinii biegłego, co miało istotny wpływ na wynik sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada

również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może przekonać Sądu Najwyższego o potrzebie poddania tej skargi merytorycznemu rozpatrzeniu. Argumentem, który zdaniem skarżącego powinien uzasadniać przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wytykane przez niego rażące naruszenie art. 473 k.p.c. i art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. Żaden z tych przepisów nie został jednak powołany w ramach procesowej podstawy zaskarżenia (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), gdyż zostały tam powołane jedynie art. 385 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c. Tymczasem, w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, zgodnie z którym nie stanowi okoliczności uzasadniającej merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej odwołanie się do przepisów, których naruszenie nie zostało wskazane jako jej podstawa. Jeżeli więc wnoszący skargę kasacyjną wiąże powołaną przez siebie przesłankę przedsądu z określonymi przepisami prawnymi, to muszą to być przepisy przytoczone w podstawach zaskarżenia, a gdy tak nie jest, Sąd Najwyższy może odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNAPiUS z 2002 r. nr 24 - wkładka, poz. 5; z dnia 15 kwietnia 2002 r., II UKN 256/01, Prok. i Prawo z 2002 r. nr 10, poz. 44, czy też z dnia 20 sierpnia 2008 r., I UK 78/08, LEX nr 818579). Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę

w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. Jest więc związany granicami skargi kasacyjnej wyznaczonymi jej podstawami, co oznacza, że nie może uwzględniać naruszenia żadnych innych przepisów niż wskazane przez skarżącego w podstawach zaskarżenia. Sąd Najwyższy nie jest również uprawniony do samodzielnego dokonywania konkretyzacji zarzutów lub też stawiania hipotez co do tego, jakiego aktu prawnego (przepisu) dotyczy podstawa skargi. Nie może także zastąpić skarżącego w wyborze podstawy kasacyjnej, jak również w przytoczeniu przepisów, które mogłyby być naruszone przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy może zatem skargę kasacyjną rozpoznawać tylko w ramach tej podstawy, na której ją oparto, odnosząc się jedynie do przepisów, których naruszenie zarzucono. Pod pojęciem podstawy skargi kasacyjnej rozumie się przy tym konkretne przepisy prawa, które zostały w niej wskazane z jednoczesnym stwierdzeniem, że wydanie wyroku nastąpiło z ich obrazą (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 stycznia 2015 r., I UK 177/14, LEX nr 1654738 oraz z dnia 12 stycznia 2017 r., II UK 519/15, LEX nr 2209109). Przytoczenie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisów, które nie zostały równocześnie powołane w podstawach kasacyjnych musiałoby natomiast powodować sytuację, w której Sąd Najwyższy, poddając skargę kasacyjną merytorycznemu rozpoznaniu, musiałby w istocie pominąć przesłanki przedsądu, które zostały wyartykułowane w tym wniosku.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.